

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

14480

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Türkiye'de bulunan cezaevlerindeki kötü hijyen koşulları ve beslenme sorunları sık sık basına ve kamuoyuna yansımaktadır. Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muamele Standart Asgari Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) gereği;

- Tüm mahpuslara, sağlık açısından yeterli, besleyici ve iyi kalitede yiyecek sağlanmalıdır. Yemeklerin kalitesi ve miktarı mahpusların sağlık durumunu koruyacak ve güçlendirecek nitelikte olmalıdır.
- Her mahpusa, günlük ihtiyaçlarını karşılayacak kadar temiz içme suyu sağlanmalıdır.

maddeleri yer almaktadır. Yine 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 72. Maddesinde şu ifade yer almaktadır:

“Hükümlüye Adalet ve Sağlık bakanlıklarınca birlikte belirlenecek kalori esasına göre, sağlıklı ve güçlü kalması için nitelik ve nicelik olarak besleyici, sağlık koşullarına uygun, makul çeşitlilikte, yaş, sağlık, çalıştığı işin özelliği, dini ve kültürel gerekleri göz önünde tutularak besin verilir ve içme suyu sağlanır.”

Son olarak Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'teki Madde 13/7 şu şekilde düzenlenmiştir:

“Diyetisyen; kurumlarda kalan hükümlüler ile iâşe edilen personelin enerji ve besin öğeleri ihtiyacını göz önünde bulundurarak menü planlar, hükümlülerin sağlıklı beslenmesini ve gıda güvenliğini temin eder, alanıyla ilgili ihale süreçlerinde ve teknik şartname hazırlanmasında görev alır, düzenli aralıklarla hizmet içi eğitim verir, rahatsızlığı bulunanlar veya vejetaryen gibi farklı beslenme tercihleri olan hükümlüler için uygun yemeklerin hazırlanması ile bu konularla ilgili diğer işlerin yerine getirilmesini sağlar.”

Ulusal ve uluslararası birçok sözleşmede beslenme ve hijyen koşulları yer almasına rağmen geçtiğimiz günlerde Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan siyasi mahpus Lokman Bozan, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde kendisi ve bazı arkadaşlarının cezaevindeki yemekler sebebiyle zehirlendiklerini belirtmiştir. Yine Denizli T Tipi Cezaevi'nde bulunan mahpusların yedikleri yemek nedeniyle zehirlenerek hastaneye kaldırıldıkları bilgisi de basına yansımıştır. Bu tür zehirlenme vakaları sebebiyle, sağlıklı/güvende olma halleri ile sağlıklı/nitelikli beslenme hallerinin sorumluluğunun direkt kamuda olduğu, mahpusların yaşamlarına dair hem mahpus yakınlarında hem de kamuoyunda derin endişeye sebep olmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Bolu F Tipi Cezaevi'nde ve diğer cezaevlerinde son altı ay içinde kaç zehirlenme vakası rapor edilmiştir?
2. Zehirlenme vakalarının sebebine dair yapılan incelemeler nelerdir ve bu incelemelerin sonuçları ne olmuştur?
3. Zehirlenme vakalarının yaşandığı tarihlerde cezaevinde yemeklerin hazırlandığı mutfak ve gıda maddelerinin tedarik edildiği yerler denetlenmiş midir? Denetlendiyse elde edilen bulgular nelerdir?
4. Cezaevindeki gıda güvenliği ve hijyen koşullarıyla ilgili alınan tedbirler nelerdir?
5. Zehirlenme vakalarına maruz kalan mahpusların sağlık durumları nasıldır ve gerekli tıbbi müdahaleler zamanında yapılmış mıdır?
6. Bu tür vakaların tekrar yaşanmaması için Adalet Bakanlığı olarak alınan veya alınacak önlemler nelerdir?
7. Bolu F Tipi Cezaevi'nde tutulan mahpusların gıda ihtiyaçlarının karşılanmasında herhangi bir eksiklik veya ihmal söz konusu mudur?
8. Cezaevindeki yemek hizmetlerinin iyileştirilmesi için yapılan veya yapılacak olan çalışmalar nelerdir?
9. Mahpusların beslenme ve hijyen konularındaki şikayetleri nasıl değerlendirilmekte ve çözülmektedir?
10. Zehirlenme vakalarının ardından ihmali veya kusuru bulunan sorumlular hakkında adli ya da idari soruşturma başlatılmış mıdır?